

**СУЧАСНІ ПРАВОВІ СИСТЕМИ СВІТУ:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ФАКТОРИ РОЗВИТКУ**

МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 серпня 2015 р.

**Запорізька міська
Громадська організація
«ІСТИНА»**

Запоріжжя

ЗМІСТ

НАПРЯМ 1. ІСТОРІЯ ТА ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ ТА ПРАВА, ФІЛОСОФІЯ ПРАВА ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ В ГАЛУЗІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ ВИЩИХ ДОСЯГНЕНЬ Нікітенко С. В.	5
МЕХАНІЗМ ВЗАЄМОДІЇ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ ПРИПИСІВ У СУЧАСНІЙ СИСТЕМІ ДЖЕРЕЛ ПРАВА УКРАЇНИ Хомяк Н. С.	10
НАПРЯМ 2. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО МІСЦЕ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В СИСТЕМІ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ: ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ Бровко Н. І.	16
ВИМОГИ ДО НАБУТТЯ СТАТУСУ АДВОКАТА У СВІТЛІ ЗАКОНОПРОЕКТІВ ПРО АДВОКАТУРУ ТА АДВОКАТСЬКУ ДІЯЛЬНІСТЬ Лукашевич В. В.	19
НАПРЯМ 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, СІМЕЙНЕ ПРАВО, ЖИТЛОВЕ ПРАВО, МІЖНАРОДНЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО ВІТЧИЗНЯНА СУДОВА СИСТЕМА І ЄВРОПЕЙСЬКІ СТАНДАРТИ ПРАВ ЛЮДИНИ Біла-Кисельова А. А.	24
ВІНДИКАЦІЯ ЯК СПОСІБ ЗАХИСТУ ПРАВА ВЛАСНОСТІ НА ЖИТЛО Зайцев А. Ю.	28
ЩОДО ПИТАНЬ ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОЇ ПРИРОДИ ТА ПОНЯТТЯ «ІПОТЕКИ» Стратійчук В. В.	33
НАПРЯМ 4. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС ЩОДО КОНСТИТУЦІЙНИХ ОСНОВ ПРАВОВОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПОРЯДКУ В ГАЛУЗІ ПЕРЕСТРАХУВАННЯ Віннічук Р. І.	38
СПОСОБИ ЗВЕРНЕННЯ СТЯГНЕННЯ НА ПРЕДМЕТ ІПОТЕКИ НА ПІДСТАВІ ЗАСТАВНОЇ Дучал О. Ф.	42
НАПРЯМ 5. ТРУДОВЕ ПРАВО, ПРАВО СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА ОЗНАКИ ДОДАТКОВОГО СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ БЕЗДОМНИХ ОСІБ І БЕЗПРИТУЛЬНИХ ДІТЕЙ Медвідь А. О.	45
КЛЮЧОВІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ ПЕНСІЙНОГО ФОНДУ УКРАЇНИ З ОКРЕМИМИ ДЕРЖАВНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ Швець Н. М.	49
НАПРЯМ 6. ЕКОЛОГІЧНЕ, ЗЕМЕЛЬНЕ, АГРАРНЕ ПРАВО ПРОБЛЕМИ ЗАКОНОДАВЧОЇ ПРОЦЕДУРИ НАДАННЯ ЛІСІВ У ДОВГОСТРОКОВЕ ТИМЧАСОВЕ КОРИСТУВАННЯ Мікулін Д. М.	55
ПРИНЦИП ЗАКОННОСТІ В СФЕРІ ЗЕМЛЕОЦІНОЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ Шевченко Я. О.	58

**Місце місцевого самоврядування в системі публічної влади:
теоретико-правовий аналіз**

Бровко Н.І.

завідувач кафедри історії, теорії держави і права
та державного будівництва
Білоцерківський національний аграрний
університет
м. Біла Церква, Україна

Місцеве самоврядування є невід'ємним елементом громадянського суспільства з його високим рівнем загальної та політичної культури. В міру його становлення в Україні мають створюватись нові передумови для подальшого розвитку місцевого самоврядування, посилюватись його економічні, юридичні, політичні та соціальні гарантії.

У Конституції України 1996 року встановлені основні начала організації та діяльності місцевого самоврядування на всій території України. Відповідно до ст. 7 Конституції України, в Україні визнається та гарантується місцеве самоврядування [1]. Таке положення зумовило принципово новий у порівнянні з доконституційним етапом суспільного розвитку підхід до організації місцевої влади, який повністю відповідає загальноновизнаному розумінню місцевого самоврядування, сформульованому, зокрема, в Європейській хартії місцевого самоврядування 1985 р.

Рядом повноважень у сфері місцевого самоврядування наділені й органи державної влади. Це пояснюється тим, що в силу багатогранності проявів і множинності організаційних форм даного інституту, а також враховуючи відсутність сталих традицій муніципальної демократії в сучасному українському суспільстві, держава у своїй діяльності зобов'язана сприяти становленню дієздатних територіальних громад і розвитку місцевого самоврядування в Україні.

Від характеру й обсягу взаємодії органів державної влади з органами місцевого самоврядування та його посадовими особами багато в чому залежить

ефективність здійснення не лише муніципальної та регіональної, а й державної політики. Адже на місцевому рівні вирішуються питання соціального обслуговування населення, соціально-економічні, політичні та гуманітарні проблеми, і від того, як вони будуть вирішуватимуться - реалізовуватимуться державні та загальнонаціональні завдання: зміцнення основ народовладдя, утворення умов для забезпечення життєвих інтересів населення, проведення заходів щодо соціального захисту населення, стабілізація політичної системи [3].

Держава, визнавши місцеве самоврядування, не дистанціюється від територіальних громад, а здійснює постійну, цілеспрямовану політику у сфері місцевого самоврядування. Повноваженнями в даній сфері наділяються органи, усіх гілок влади, тому від ефективної та узгодженої їх діяльності значною мірою залежить подальший розвиток місцевого самоврядування в Україні.

Про сказане свідчить і процес децентралізації, який відбувається сьогодні в Україні. Мається на увазі такий спосіб визначення та розмежування завдань і функцій, за якого більшість з них передається з рівня центральних органів на рівень нижчий і стає власними завданнями та повноваженнями органів нижчого рівня. Така децентралізація влади в державі сприяє розвитку демократії, адже відбувається розширення впливу територіальних громад, соціальних груп та громадськості в цілому на справи публічного значення.

У межах демократичної системи управління вважається, що місцеві проблеми доцільніше та ефективніше вирішувати не з центру з допомогою державних чиновників, які працюють на місцях, але, передусім, шляхом підтримки та активізації діяльності територіальних громад. Власне, цінність місцевого самоврядування полягає в тому, що, будучи рівнем публічної влади, найбільш наближеним до людини, а отже, й найкраще обізнаним із повсякденними проблемами життєдіяльності мешканців територіальних колективів, воно може найкраще забезпечити населення широким спектром публічних послуг: соціальних, побутових, торговельних, культурних, освітніх та інших.

Отже, однією з найважливіших передумов успішної децентралізації публічної влади в державі як запоруки її демократизму і забезпечення в такій державі народовладдя є визнання, нормативне відображення та впровадження місцевого самоврядування до правової системи держави. Без сумніву, про демократію як форму політичного режиму можна говорити лише тоді, коли вся система публічної влади відповідає певним вимогам. Мова йде про вищий (загальнодержавний) рівень влади, про регіональний та місцевий рівні.

Тому досить велике значення сьогодні має Проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади)», який внесений Президентом України, адже мова йде про здійснення місцевого самоврядування територіальними громадами як безпосередньо, так і через органи місцевого самоврядування: раду громади та виконавчі органи місцевого самоврядування громади шляхом самостійного регулювання суспільних справ місцевого значення та управління ними в межах Конституції і законів України.

Матеріальною і фінансовою основою місцевого самоврядування є:

- 1) земля, рухоме і нерухоме майно, природні ресурси, інші об'єкти, що є у комунальній власності територіальної громади;
- 2) місцеві податки і збори, частина загальнодержавних податків та інші доходи місцевих бюджетів.

Територіальна громада безпосередньо або через органи місцевого самоврядування громади відповідно до закону:

- 1) управляє майном, що є в комунальній власності;
- 2) затверджує бюджет відповідної громади і контролює його виконання;
- 3) затверджує програми соціально-економічного та культурного розвитку і контролює їх виконання;
- 4) встановлює місцеві податки і збори;
- 5) забезпечує реалізацію результатів місцевих референдумів;
- 6) утворює, реорганізовує та ліквідує комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснює контроль за їх діяльністю;

7) вирішує інші питання місцевого значення, віднесені законом до її компетенції [2].

Іншими словами, Конституція України підносить місцеве самоврядування в ранг природного права територіальної громади — права місцевого населення самостійно вирішувати питання місцевого значення незалежно від державних структур, у межах законів, власної фінансово-економічної бази та у своїх інтересах.

Підсумовуючи, зазначимо про необхідність подальшого осмислення цього явища, механізмів їх взаємовідносин і взаємодії між собою з урахуванням аналізу практики їх функціонування в нашій країні та за її межами.

Список літератури:

1. Конституція України
2. Проект Закону України «Про внесення змін до Конституції України»
3. Чиркин В.Є. Конституционное право России : Практикум / В. Е. Чиркин ; Ин-т государства и права РАН, Акад. правовой ун-т . – 2. изд., перераб. и доп . – Москва : Юристъ, 2004 . – 616 с.